

**Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний
інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики**

**Освітня програма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та їх
заступників**

**«Впровадження реформи НУШ у першому (адаптаційному)
циклі/5-6-их класах закладів загальної середньої освіти»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол № 7 від 11.09.2023 р.)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 9 від 28.09.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації тренерів-педагогів (керівників ЗЗСО та їх заступників) «Впровадження реформи НУШ у першому (адаптивному) циклі/5-6-их класах закладів загальної середньої освіти»

Розробники: завідувачка освітньої політики доц. Чушак Х. Я., професорка кафедри освітньої політики Шиян О. І., директор КЗ ЛОР ЛОППО, професор кафедри освітньої політики Хобзей П. К., заступник директора КЗ ЛОР ЛОППО Пазюк С. З.

Мета: підготовка керівників ЗЗСО та їх заступників до усвідомленого лідерства у питаннях впровадження Нової української школи на рівні першого (адаптивного) циклу, надання їм відповідних управлінських інструментів.

Напрямок навчання: розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

Обсяг: 16 годин

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна: очна, очно-заочна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, налагоджування соціальної взаємодії, співробітництва з колегами, попереджування та розв'язання конфліктів (соціальна компетентність).

Професійні компетентності:

компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2);

компетентність стратегічного управління персоналом (А3);

компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1.1);

лідерська (В1);

компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3)

інноваційна (Д1).

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Очікувані результати навчання:

слухач_ка курсів уміє:

- управляти змінами, креативно підходити до вирішення стратегічних завдань і приймати управлінські рішення: моделює стратегії, що зменшують опір змінам серед персоналу та інших стейкхолдерів (А 2.5);

- застосовувати технології позитивного впливу на колектив закладу, окремих осіб груп із метою досягнення стратегічних цілей закладу освіти (В1.1);
- використовувати різні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями, використовувати основи технік спілкування з дорослими людьми (обговорення питань на рівних на користь справи) (В3.);
- інтегрувати інновації в управлінську діяльність, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу, особливостей закладу освіти (Д 1.1).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття (1 год.)

Реєстрація учасників навчання.

Ознайомлення з учасниками та програмою навчання.

Формування очікувань учасників

Модуль 1. Запровадженні НУШ адаптаційному циклі базової середньої освіти (7 год.)

Тема 1.1. Цінності Нової української школи та культура наших шкіл. Освіта, що ґрунтується на цінностях

План лекційного заняття (2 год.):

1. Цінності Нової української школи в документах (концепція, закони, державні стандарти).
2. Особливості освіти, що ґрунтується на цінностях. Наскрізність ціннісного аспекту.
3. Цінності та компетентнісний підхід.
4. Як цінності НУШ відображаються у щоденному житті шкіл?
5. Європейські та пострадянські цінності.

Тема 1.2. Виклики і здобутки переходу до Нової української школи на рівні адаптаційного циклу. Управлінські рішення задля впровадження змін

План лекційного заняття (2 год.):

1. Робота в групах: що вдалося, з чим виникали труднощі при впровадженні Нової української школи на рівні адаптаційного циклу базової середньої освіти.
2. Набір управлінських інструментів для роботи з педагогічним колективом задля ефективного впровадження нововведень.

Тема 1.3. Забезпечення переходу з початкової до базової середньої школи. Адаптаційний період у 5му класі

План лекційного заняття (2 год.):

1. Як підготувати учнів до переходу з початкової школи в середню
2. Планування переходу: завдання для управлінців
3. Перехід до середньої школи і робота з батьками
4. Співпраця між початковою та середньою школою: для чого і яка?

Тема 1.4. Педагогіка партнерства. Робота з батьками в контексті реформування базової середньої школи

План лекційного заняття (1 год.):

1. Суть педагогіки партнерства. Партнерство як цінність Нової української школи.
2. Стейкхолдерський підхід до прийняття рішень на рівні школи.
3. Робота з батьками задля просування Нової української школи: ефективні методи.

Модуль 2. Реалізація нового ДСБСО в адаптаційному циклі. Оцінювання здобувачів освіти (7 год)

Тема 2.1. Командна робота при реалізації НУШ. Освітня програма закладу як інструмент реалізації академічної автономії

План практичного заняття (2 год.):

1. Характеристика освітньої програми ЗЗСО.
2. Стратегія розвитку ЗЗСО та освітня програма.
3. Необхідність командної роботи при створенні Освітньої програми. Залучення всіх учасників освітнього процесу.
4. Інтеграція предметів як можливість кращої реалізації Нової української школи. Позитиви інтеграції для здобувачів освіти та педагогічних працівників.

Тема 2.2. Державний стандарт базової середньої освіти – практикум

План практичного заняття (2 год.):

1. Державний стандарт базової середньої освіти: значення і структура документу. Рефреш.
2. Відображення ДСБСО у модельних навчальних програмах та методичному забезпеченні.
3. Робота зі стандартом по галузях. Що вдалося досягнути у адаптаційному циклі здобувачам освіти?

Тема 2.3 Оцінювання в Новій українській школі: здобутки та виклики

План практичного заняття (3 год.):

1. Самооцінювання закладів освіти щодо зміни культури оцінювання із запровадженням НУШ.
2. Свідоцтво досягнень та щоденник спостереження.
3. Оцінювання наскрізних умінь.
4. Оцінювання груп результатів.
5. Реалізація ДСБСО для 5-6-их класів в умовах воєнного стану: здобутки і виклики.

Підсумки навчання. Рефлексія (1 год)

Підсумки та аналіз навчання груп керівників ЗЗСО та їх заступників.
Навчальні потреби керівників ЗЗСО та їх заступників у зв'язку з
упровадженням НУШ у середню школу.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично:
на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання
самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку
конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про
результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику
роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин		
	Усього	Лекції	Практичні
Інтеграційно-мотиваційне заняття Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників	1	1	
Модуль 1. Запровадження НУШ в адаптаційному циклі базової середньої освіти	7	7	
Тема 1.1. Цінності Нової української школи та культура наших шкіл. Освіта, що ґрунтується на цінностях		2	
Тема 1.2. Виклики і здобутки переходу до Нової української школи на рівні адаптаційного циклу. Управлінські рішення задля впровадження змін	2	2	
Тема 1.3. Забезпечення переходу з початкової до базової середньої школи. Адаптаційний період у 5му класі	2	2	
Тема 1.4. Педагогіка партнерства. Робота з батьками в контексті реформування базової середньої школи	1	1	
Модуль 2. Реалізація нового ДСБСО в адаптаційному циклі. Оцінювання здобувачів освіти	7		7
Тема 2.1. Командна робота при реалізації НУШ. Освітня програма закладу як інструмент реалізації академічної автономії	2		2
Тема 2.2. Державний стандарт базової середньої освіти – практикум	2		2
Тема 2.3 Оцінювання в Новій українській школі: здобутки та виклики	3		3
Підсумки навчання. Рефлексія	1		1
Всього годин:	16		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2023 р. № 1023 «Питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) у 2023 році»
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників».
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 18 жовтня 2019 р. № 1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії».
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2023 р. № 35 «Про деякі питання проведення сертифікації педагогічних працівників у 2023 році».
6. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. № 2136 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».
7. Державний стандарт базової середньої освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
8. Нова українська школа <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
9. Ціннісні орієнтири сучасної української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentasia-Roman-Stesichin.pdf>
10. Лист Міністерства освіти і науки України від 12.09.2023 № 1/13749-23 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році» <https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/6500177fc5b54679390686.pdf>
11. Методичні рекомендації і приклади реалізації НУШ у 5-6 класах на основі досвіду освітян столиці: природнича, математична, інформатична, технологічна, соціальна і здоров'ябережувальна галузі: [Навчально-методичний посібник] <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41680/1/77%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9D%D0%A3%D0%A8%2022%20%D0%9A%D0%9F%D0%9C%D0%9E%D0%A2%2009-08-07.pdf>

12. Лист МОН № №4.5/2303-21 від 06.08.21 року Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/
<https://osvita.ua/doc/files/news/834/83419/Metodychni-rekomendatsiyi-pilotnym-shkol.pdf>
13. Лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 № 1/9530-22 Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87596/
14. Оцінювання за НУШ: що змінилося та як допомогти вчителю?
<https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>
15. Богосвятська А.-М.І Цифрові техніки формувального оцінювання:
<https://docs.google.com/presentation/d/1KFjIo1RUP7ArF8KYczQHE8cTdxnOKn1pcEyrxAgz5nA/edit?usp=sharing>
16. Новий освітній стандарт для 5-9 класів – що це за документ і що він змінює <https://nus.org.ua/questions/novyj-osvitnij-standart-dlya-5-9-klasiv-shho-tse-za-dokument-i-shho-vin-zminyuye/>
17. Особливості нового Державного стандарту базової середньої освіти
[file:///C:/Users/m-bar/Downloads/osoblivosti_novogo_derzhastandartu_bazovoji_osviti%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/m-bar/Downloads/osoblivosti_novogo_derzhastandartu_bazovoji_osviti%20(1).pdf)
18. Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджені наказом МОН України від 15 травня 2023 р. №563. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodychnih-rekomendacij-shodo-okremih-pitan-zdobuttya-osviti-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>.
19. Навчальні втрати: причини, наслідки й шляхи подолання
<https://osvita.ua/school/88921/>
20. Усе про освітні втрати: ефективні методики та алгоритми для вчителя.
<https://osvitoria.media/experience/vse-pro-osvitni-vtraty-efektyvni-metodyky-ta-algorytmy-dlya-vchytelya/>
21. Як компенсувати «освітні втрати»: рекомендації для органів влади, засновників і директорів закладів освіти <https://sqe.gov.ua/yak-kompensuvati-osvitni-vtrati-rek/>